

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXI

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis. Friday, January 27, 1981

— VLIKo metai

Nr. 17

- KARPYKIT IŠLAIDAS, NELIESKIT MARINŲ -

JAPONIJA PADIDINO KRAŠTO APSAUGOS IŠLAIDAS 6.55%

SEKRETORIUS WEINBERGER TVIRTINA, KAD ATENAIS METAIS KARO APSAUGA SUSTIPRĖS

TOKIJO. — Japonijos premjeras paskelbė, kad vyriausybė nutarė 6.55% nuost. padidinti krašto apsaugai dabartinių lėšų išleidžiamas sumas.

Oficialus pranešimas sako, kad Japonijai bus lengviau ginti savo teritoriją, jeigu ji būtų užpulta. Šiuo klausimu ėjo gana ilgi pasitarimai tarp premjero Jasuiro Nakasone ir Amerikos atstovų. Negalėjo susitarti dėl sumos.

Visa eilė Japonijos įstaigų sumažino savo biudžetus, kad šitokių būdu gautos sumos būtų paskirtos krašto apsaugos reikams. Procentas turėjo būti mažesnis, bet Nakasone pajėgė jį pakelti iki 6.55%.

Japonų karo biudžetas — 2.3 bil. dolerių

Japonų karo biudžetas siekia 2.3 bilijono dolerių. Premjeras pradžioje planavo nuimti 3% šios sumos, bet kai amerikiečiai paspaudė, tai Nakasone sudarė žymiai didesnę sumą.

Dabar japonai galės pasiginti naujesnių ginklų sienoms apsaugoti, gaus moderniškes artilerijos ir svarbiausia — įsigys naujas priemones apsaugoti iš kur buvo paleistas šoviny į Japonijos pozicijas. Iki šiol japonai kitaip daro apsaugos darbus, negu europiečiai.

Japonų padidintas nuosimtis neatrodo didelis, bet kai palyginti su krašto saugumo reikalais skiriamą sumą, tai toks nuosimtis sudaro gana stambią sumą.

Kiekvienais metais japonai stiprins apsaugą.

WASHINGTON, D.C. — Kasmet japonų vyriausybė didina krašto apsaugos išlaidas. Šimet krašto apsaugai japonai pridės 6.55% visų krašto apsaugai išleidžiamų sumų, bet kasmet tos sumos didės. Tas didėjimas teisis per visus 20 metų. Amerikiečiai patenkinti šiuo Nakasone nutarimu.

Europos valstybės lain pat pasididėjo padidinti savo krašto apsaugos išlaidas, bet jas pakėlė tiksliai 3%. Japonai, palyginus, savo išlaidas apsaugai padidino daugiau kaip dvigubai, negu europiečiai pakėlė.

Valstybės departamento atstovas Alan Romberg tvirtina, kad japonų nutarimas sustiprinti apsaugą yra svarbus dalykas.

KALENDORIUS

Sausio 27: Angela Mer., Vėju-
nė, Jogundas, Akytė, Raudonis,
Kudlė, Gedautas.

Saulė teka 7:08, leidžiasi 4:59.
Oras debesuotas, šaltas, ga-
li snigti.

KINJIA TARIASI HONG KONGUI PERIMTI

PEKINAS. — Antradienį pradžioje anglijos kiniečių pasitarimai Hong Kongui perleisti Kinijai. Prieš 100 metų britai pasirašė su tuometine Kinija 100 metų sutartį, kuria britai pasižadėjo išlaikyti Hong Kongo apylinkėse narkotikų parduvinėjimą. Britai tai padarė ir per tuos 100 metų Hong Kongo laukus ir uostą išaugino į milijoninį miestą.

Kinija dabar nori atkurti miestą, bet nenori, kad iš Hong Kongo būtų išvežtas visas kapitalas. Kinija nenori pakeičinti trijų sutarčių, kurias britai prametė Kinijai 19 to šimtmečio pradžioje. Dabar visas reikalas turės išspręsti, nes britai, be sutarties, nenori perleisti Kinijai suvereninių teisių.

BRAZILIJEIAMS NUSIBODO KARIŲ VALDŽIA

RIO DE JANEIRO, Brazilija. — Didelė Brazilijos generolų dauguma prieš kelis metus išėjo atsargon ir įpareigojo vieną generolą praveisti rinkimus ir perleisti vyriausybę civiliams. Kariai visiškai nugalėjo kraštą, padarė daug didelių skolų, todėl ir norėjo greičiau pasitraukti. Bet gen. Figueiredo dar nepa-
rūšio balsuotojų sąrašų. Jis tvirtina, kad Amazonės srityje gyvenantieji žmonės, nemokantieji nei skaityti, nei rašyti, neturi jokios nuovokos apie rinkimus. Dar sudarinėjami sąrašai ir gyventojai mokomi kaip reikia pasirinkti geriausią kandidatą.

Taciu didelė krašto gyventojų dauguma jau nerimauja. Jie nori greičiau praveisti rinkimus ir aleisti iš valdžios paskutinį generolą.

duotų Izraelio vyriausybę teisti. Los Angeles mieste gyvenantis Simon Wiesenthal žinojęs apie dingusį Rauffą.

Prezidentas Reaganas trečiadienio vakarė pasakė Kongresui kalbą apie dabartinę JAV padėtį.

JAV 1981 METAIS (II)

Valstybės deficitai

1981 metais prezidentas Reaganas labai kietai kovojo už pajamų mokesčių sumažinimus iki Kongresas juos priėmė. Prezidento mokesčių plano esmėje buvo 30% pajamų sumažinimas trejų metų bėgyje visiems, didelių lengvųjų įvedimas investicijoms, prekybos ir pramonės bendrovių mokesčių sumažinimas, paveldėjimo ribų padidinimas. Prezidento planas rėmėsi neįšandyta teorija, pagal kurią paskatos taupymui ir lengvatos turtingiesiems turėjo pirmiausia atspalaiduoti daug pinigų pramoniniam investavimui ir tuo pačiu — sukurti darbus ir valstybinę apyvartą. Tai buvo vadinama "trickle down" teorija: pralutinti turtingieji, savo lobių investuodami į gamybą, turėjo išlaikyti didėjančių darbininkų skaičių. Žymus pramonės pagyvėjimas turėjo įvykti per devynis mėnesius — 1981 metų pabaigoje ar vėliausiai 1982 metų pradžioje.

Ivykiai, tačiau, parodė priešingus rezultatus — mokesčių lengvatos turtingiesiems ir pramonininkams prekių paklausos nepadidino. To galima buvo tikėtis. Kai milijonierius gauna dovanų dar vieną milijoną, jis jo maistui ar savo patogumams neįleidžia, bet ieško būdų tuos pinigus kuo pelningiau investuoti. Kai neturčiai gauna dovanų dešimtį dolerių, jie juos be-
malant išleidžia pragyvenimui ir padidinta perkamoji galia sukuria naują pramoninių gaminių paklausą.

Prezidento Reagano plane buvo ne tik mokesčių sumažinimas, bet ir valstybės išlaidų apkarpymas socialinėje srityje. Nėra abejonės, kad valstybė buvo per daug įsipareigojusi, bet įsipareigojimų sumažinimai turėjo būti vykdomi palaipsniui. Prezidentas Reaganas, gi,

nutarė socialinio polūdžio išlaidas mažinti staigiai. Šio pasikojimo daug pašalpų neturintiems buvo panaikinta ir gamybos paklausa dar labiau sumažėjo. Šios programos rezultatai buvo nedarbas, kuriam lygaus nebuvo nuo 1939 metų! Vienosolika milijonų dirbti norinčių žmonių negalėjo rasti darbų! Nesant paklausos ir pinigų žmonių kišėnėse, be abejo, infliacija sumažėjo ir šioje srityje prezidentui Reaganui pasisekė. Gamybai ir darbams sumažėjus, tačiau, sumažėjo ir valstybės pajamos.

Prezidento Carterio biudžeto deficitas buvo pasiekęs 58 milijardus dolerių. Prezidento Reagano pirmų metų deficitas buvo 98 milijardai, o dabar siekia artai 200 milijardų dolerių ir nėra vilčių, kad jis artimoje ateityje mažės.

Prezidento Reagano valdžios pradžioje valstybės skola per šimtą metų buvo pasiekusi apie 800 milijardų dolerių. Artinan-
tis jo kadencijos pabaigai, valdžios skola per keturis metus bus dvigubai didesnė. Prieš-
priešais tam, kandidatas Reaganas pranašavo ir žadėjo valstybės biudžetą subalansuoti 1983 metų pabaigoje!

Išvadoje, prezidento Reagano vidaus ekonominė politika praskolino ateinančių kartų ateitį be vilčių ir be plano ją išpildyti. Šis praskolinimas turės mil-
lišką neigiamą įtaką į valstybės gamybinį ir karinę pajėgumą pilietinį gyvenimą lygi ir Amerikos konkurencinę padėtį pasaulyje.

Valstybės skolos padvigubini-
mas, deja, nėra vienintelė pre-
zidento Reagano nepasisekimų
sritis.
B. P.

— 1997 metais Kinija perims Hong Kongo suverenines teises ir pridės miestą ginti. Hong Kongą valdys demokratinis bū-
du rinkta savivaldybė.

KONGRESUI PAREIŠKĖ PREZIDENTAS RONALD REAGANAS

PREZIDENTAS TVIRTINA, KAD JIS PASTATĖ AMERIKĄ ANT KOJŲ IR KVIEČIA VISUS ŽINGSNUOTI TOLYN

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas trečiadienio vakarė informavo Kongresą apie dabartinę JAV finansinę, teisinę, karinę ir ekonominę būklę, pastatė valstybę ant savo kojų ir prašė visus siekti svarbiausių šios valstybės tikslų.

Prezidento kalba Kongresui patiko, nes ji 12 kartus ilgiau pildymais buvo pertraukta. Prezidentas žinojo, kad Kongreso narių tarpe bus keltamas marinių buvimas Libane, todėl jis pradžioje pradžioje pabrėžė, kad reikia siekti taikos Artimuosiuose Rytuose. Jeigu ten nebūs taikos, tai karo veiksmai atsilies į laisvojo pasaulio ūkį. Jei Artimuose Rytuose prasidėtų karo veiksmai, tai būtų sunkumų naftos transportui. Amerikos vyriausybė žino, kad naftos išve-
žimas iš Persijos įlankos būtų labai sunkus. Amerikos kariuomenės vadovybė garantavo naftos transportą, bet garantija yra rizikinga. Amerikos karo laivai buvo įplaukę į Persijos įlanką ir buvo pasiryžę prižiūrėti laisvą prekybos laivų judėjimą.

Prezidentas paaiškino, kad marinių pasiūlymas į Libaną yra susijęs su naftos ir kitų prekių judėjimu Persijos įlankos vandenimis. Mariniai pasiūlyti padėti Libanui atgauti laisvą ir nepriklausomybę. Libanui buvo didelis pavojus. Libaniečiai žinojo, kad valstybinė būklė buvo labai sunki. Libanas nepajėgė apginti savo sienų ir vyriausybės. Nei Izraelio, nei Sirijos karo jėgos nenorėjo išskliauti. Patys libaniečiai vien kitus žudė. Libano karo jėgos nes-
pėjo vesti kovos prieš Izraelio karo jėgas, nepajėgė pasiprie-
šinti ir sirijiečiams. Sabros ir Satilos stovyklose buvo užpulti beginkliai palestiniečiai. Kariai

įsiverždavo į namus ir išžudydavo visą šeimą.

Prezidentas nurodė, kad dabar padėtis vis dėlto jau yra pagerėjusi. Žudynės jau apribu-
sios. Vyriausybė ėmėsi priemonių, kad jos nepasikartotų. Amerikos mariniai daug prisidėjo prie įtampos atslūgimo. Prezi-
dentas yra įsitikinęs, kad pavyks atstatyti buvusią Libano valstybę ir rasti bendrą tvarką vi-
šiemis Libano gyventojams. Atsiekus tikslą, mariniai patys išvažiuos, nereikės jų raginti.

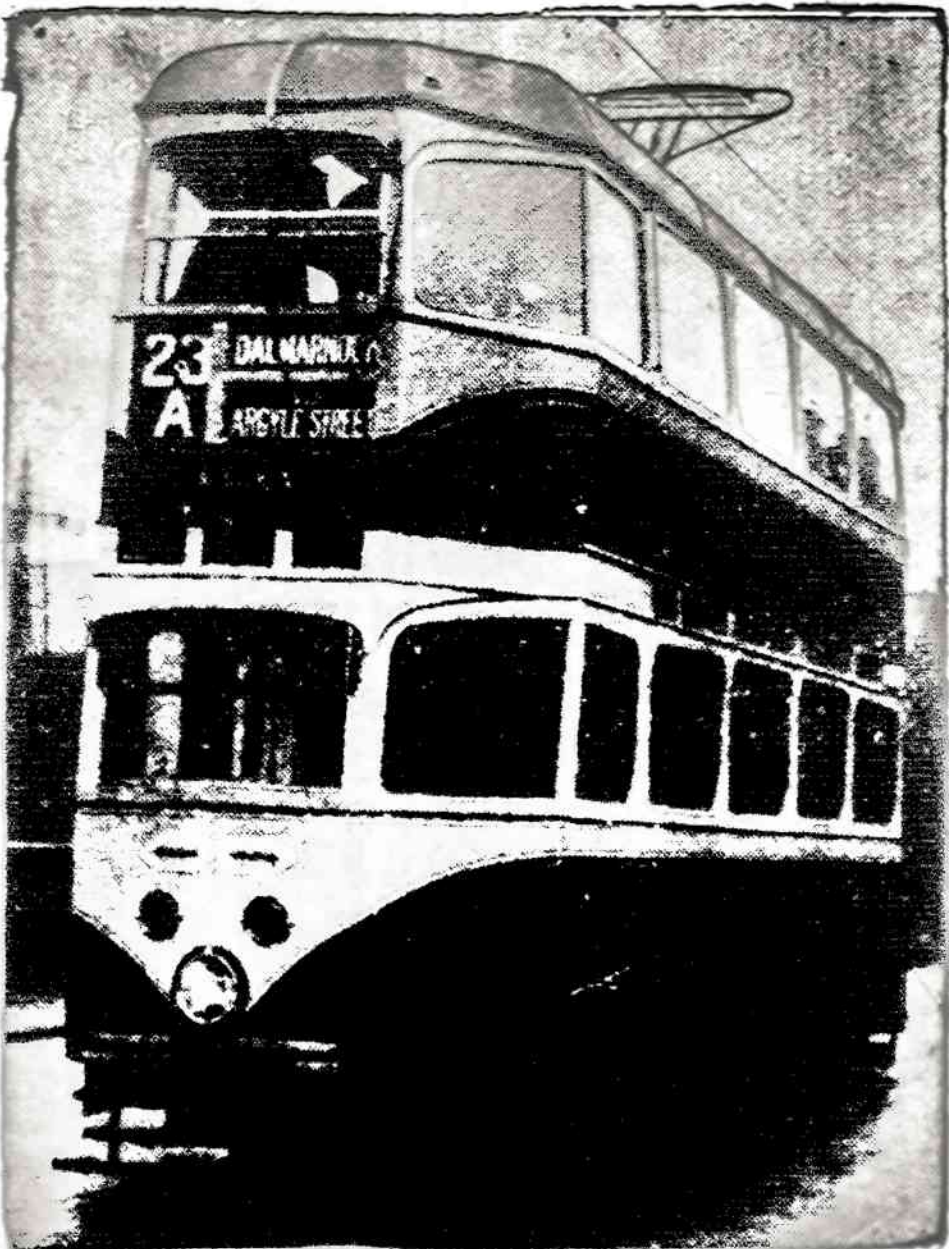
Prezidentas prašė Kongreso atstovus ateinančiais metais sumažinti valstybės išlaidas bent 100 bilijonų dolerių, bet jis pa-
tarė marinių neliesti. Preziden-
tas yra karo jėgų viršininkas, jis tvarko užsienio reikalus. Kongresas prezidentui prašant, sutiko leisti marinams pasilikti Libane bent 18 mėnesių. Jis no-
rėtų, kad Kongresas daugiau nesikisėtų, nes prezidentas ši klausima išspręs.

Prezidentas prašė visus įsitraukti į nuolatinį ekonominio gerbūvio augimą, į dirbtuvių iš-
kėlimą į erdvę, kad padėtų sus-
stiprinti tradicinės Amerikos vertybes, įgyvendinti taiką, kad ateinančios kartos galėtų tai-
kiai gerbūvi kurti.

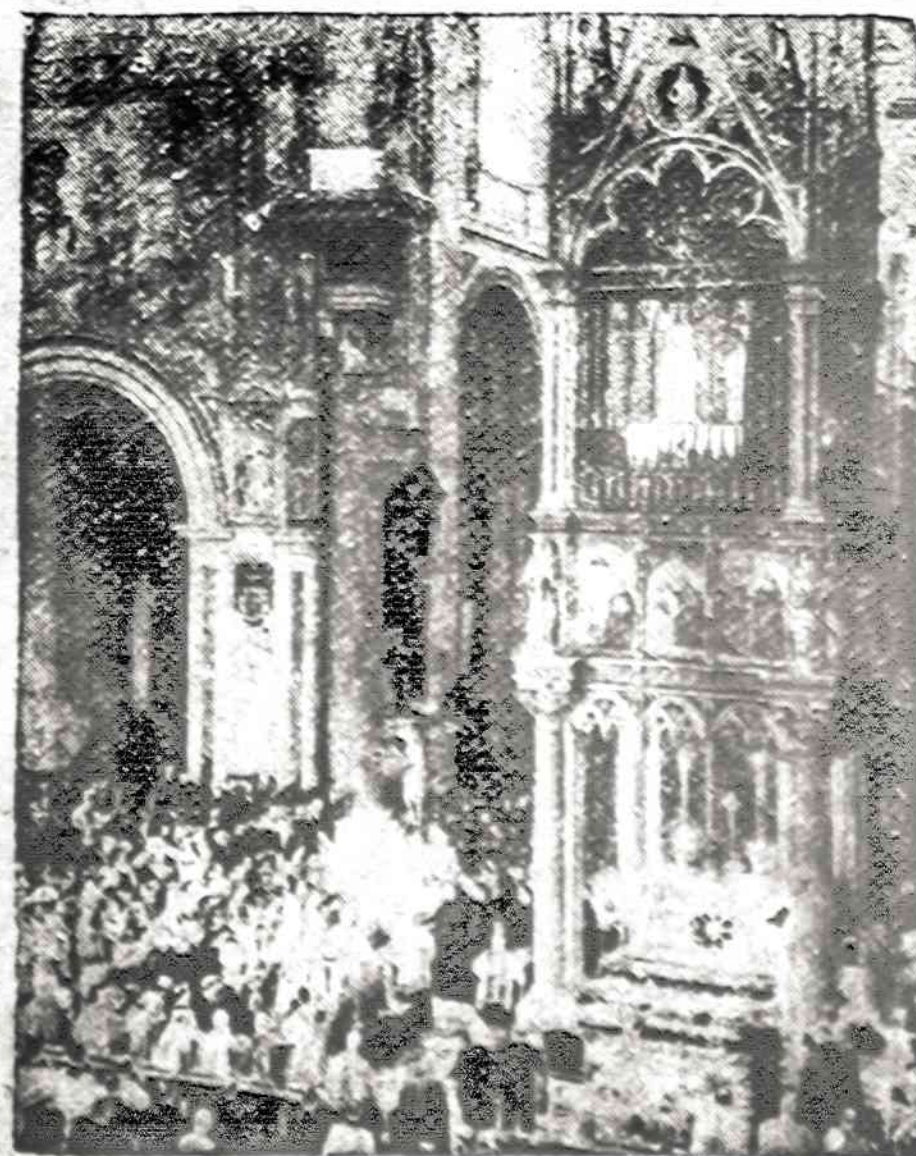
Prezidentui baigus kalbą, Kongreso atstovai siekė jį svei-
kinti. Prezidentas, žmonos lyda-
mas, išvyko į Baltuosius Rūmus.

— Britai sutiko perleisti Hong Kongo suverenines teises, jeigu Kinija prisidės nuo 1997 metų per 50 metų palikti Hong Konge dabartinę ekonominę siste-
mą. Komunistai sutiko.

— Vietnamas paleido devynis kiniečius, kurie buvo sulaikyti, kai prieš du metus įžengė į Viet-
beginkliai palestiniečiai. Kariai

Tokio apylinkėse labai greitai eina iškelti elektriniai traukiniai. Dalis traukinių pajamų eina krašto apsaugai.

Pro šiuos vartus žmonės įeina į Vatikano vienuolyno celes ir išsina. Tvirtinama, kad vienuolyno vienuolė slapstosi nacių pulk. Walter Rauff.

CENZŪROS KLAUSIMAS

Pasaka — ne pasaka

Paskutinę praėjusių metų dieną lietuviai pamiršo vieno savo šaukiausių sąjū — dr. Vincą Kudirką 125-ąjį gimtadienį. Tą įvykį Naujienos jau atžymėjo specialiu vedamuoju. Jame nurodė, kad dr. Kudirka, kuris rusų nemėgo nemaziau, negu šios dienos lietuviai — taip okupuotoji Lietuva, taip ir išsiskleidę po platųjį pasaulį. Jis parašė kelis satyrinius rašinius apie maskolių neprotinę šeiminkavimą ir atspauslino "Varpe". Tie rašiniai be galo nepatiko rusams nei tada, nei šiandien.

Šių sukaustuvių proga Naujienos spausdina vieną iš dr. Kudirkos rašinių — "Cenzūros klausimas". Pačs autorius rašinį pavadino "Pasaka — ne pasaka". Šis lietuvių literatūros žemėlėgis buvo pirmą kartą atspausdintas Varpe 1897 m., dviem metais prieš daktaro mirtį.

N. Red.

(Tęsinys)

Tuoju žandarai šoko ant augšto ir iš palėpės išmė visus senas rubricėles. Iššnipinėję klėties kampus ir plyšius, nulipo žemyn ir apgulė tūpyklą. Knygų čia nerado, tik tai ant sienų užtėmėjo parašus, sustatytus iš lietuviškų raidžių. Palikę žemę saugoti tūpyklę, kiti visi ėmė landyti po visas triobas ir užkaborius, viską versdami iš vietos. Išsėgindę ir tupintieji kampuose vaikų, užtikti dabar žandarų, pradėjo neįsipažintai klykti, moters paskui juos vaitoti, šunes staigti. Ant to trūkimo susikilo kaimynai ir visos Virvagių kaimas sujudėjo, tarytum atėjo sudnų diena. Krata pasibaigė, jau saulei gerokai pakilus. Nerado daugiau nieko, kaip tik anas knygas ant lentynos, rubricėles palėpėje ir lietuviškus žodžius ant tūpyklos sienų. Visus tuos daiktus ir tūpyklą paėmė.

Apie priešpiečius tą dieną traukė per Naupilę keli vežimai, vienas paskui kitą. Pirmame sėdėjo Joda Izvergovič, Padleckoi su prokuratorium ir žandaru; antroje Endrius Klubas tarp dviejų žandarų; trečiame, ilgavežimyje, buvo įvesta tūpykla, maišas, matomai netuščias, ir sėdėjo du žandarai su žemėmis; ketvirtame važiuo du žemėsiai ir šaltysius; penktame žandaras ir žemė. Naupilės gyventojai, mažas ir didis, subėgo žiūrėti ant tos istabios, niekad neragotos procesijos. Prasiėjo įvairūs aiškinimai, vien už kitą keistesnis ir visada Naupilę Kas aprūpins namiškių reikalus?

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1854 m. metraštis. Jame yra vertingi, nekuomet nesenatę, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vincas Macūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raudkio, dr. Kazio Grimaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis. M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnos kūrybos poveikiais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAINŲ SVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIEŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkštelės aprašas tų Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimo. Tai ne savęs gyvenimo bročių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities litratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalausko komial parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrįčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Iliustruota nuotraukomis, pateiktoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Laba sandingoji 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių šeimelapiai. Kaina \$6.

KĄ LAIMĖS LIEBĖ, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas nepriklausančių Lietuvos ir prie maistais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenimas ir politikoje; tik a. Furgio Jaisnko knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotojų už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$4.

KATIKINĖS NOVELĖS, M. Lomonso kūryba, J. Valskio vertimas, 804 pusl. Knygoje yra 40 samojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos parduodamos Naujienos, 1750 S. Halsted St., Chicago, 60629. Užsakant patra, padėdą atsiųsime be papildomų išlaidų.

Kas mokesčius sudės? Kad ir šiandien paleistų, tai jau vis ūkėje be pragaisties neapsėitų. Na, o jeigu lauks dar ilgai?

I tą tarpą Padleckoi susėjo padaryti kelias kratas pagal pavaras, surastas rubricėlėse, ir persiliūdę, kad ir šiuo žygiu veltui sau žadė'o susekti paslaptingą organizaciją, nės rubricėlės buvo užrašyta tik užperkamos mišios.

Susėjo stot atgal iš Kauno ir tūpykla su maskolišku vertimu lietuviškų antraščių. Padleckoi, perskaitęs vertimą žodis į žodį, atrado jame gilesnę prasmę, tinkančią plačiai politiskai bylai. Popierių nedraskyk — mas tē — tai reikiška; nenaišink lietuviškų raštų. Negalėjo tik suimti, ką tokiu būdu reikštų: ne badyk. Dėlto spėjo, kad tai yra ženklas paslaptingos organizacijos. Tokį galutiną išaiškinimą Padleckoi duodavo visada, jei tikslai ko negalėjo suprasti, o suprasdavo nedaug. Paslaptingą organizaciją tai buvo jo liga. Dar būdamas Varšuvoje, tankiai pasokdavo iš miego ir, sušukęs: Karaul! tainąja organizacija! — vėl užmigdavo. Dabar, užtikus vardą draugystės "Sietynas" ir kelis?

Pargabeno Klubą į Senapilę tarėti.
— Ar tu prilipinai tuos lietuviškus žodžius ant tūpyklos? — klausia Padleckoi.
— Aš — atsako Klubas.
— Kam tu juos lipinai? — klausia vėl Padleckoi, žrąšęs pirmąjį atsakymą.
— Kad šeimyna žinotų ir nedraskytų popierių, ką aš plyšius užlipinau.
— Ar tu liepi šeimynai juos skaityti?
— Liepia. O kam aš būčiau lipinęs?
— Ar negana buvo vieno šitino? Kam tu prilipinai net

Washingtonas. Valstybės departamentu viešųjų reikalų biuras sausio mėn. paskelbė trumpą žvilgsnį į JAV politiką Baltijos valstybių atžvilgiu. Pareikšimas padalintas į septynis skyrius: Background; Helsinki Final Act and US policy; President Reagan's Baltic statement; The value of US policy; Baltic diplomatic representation; Policy applications; Effect on US-Soviet relations.

Pareikšime sakoma: Amerika neįprastai nelegalus 1940 m. jėga padaryto Estijos, Latvijos ir Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Dalis Amerikos politikos tų okupuotų kraštų atžvilgiu yra pripažinti ir vesti biznį su diplomatinėmis paskutinųjų Baltijos šalių vyriausybų atstovybėmis. Estijos, Latvijos ir Lietuvos atstovybių šefai naudojami Amerikoje pilnoms diplomatinėms privilegijoms ir imunitetui. Svarbių jų vaidmenį dalis yra toliau siekti svarbiausiojo tikslo — laisvės Estijos, Latvijos ir Lietuvos.

Amerikos parama Baltijos valstybių laisvei turėjo platų visų partijų pritarimą nuo 1940 m., kada ji buvo paskelbta. Pasielkindamas mūsų pažiūrą Helsinkio Baigiamoji Akto interpretavime Madrido peržiūros konferencijoje 1980 m. JAV delegacijos vicepirmininkas pasakė: "Amerika nepripažįsta nelegalaus inkorporavimo ginklo jėga Latvijos, Lietuvos ir Estijos valstybių į Sovietų Sąjungą. Aš taip pat primenu IV principo (teritorinis valstybių integralumas) pareikšimą, Kad jokia okupacija ar teritorijų prijungimas, prieštaraujantis tarptautiniams įstatymams, nebus pripažintas legaliu. Ir aš norėčiau pakartoti savo vyriausybės pastovų interpretavimą, kad ši sąlyga taikytina ir Baltijos valstybėms".

1983 m. liepos mėn. 61 metų sukakties nuo trijų Baltijos valstybių de jure pripažinimo proga JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose įteikė prezidento pareikšimą JT generaliniam sekretoriui. Jame sakoma: "Amerikiečiai pritaria teisingoms Baltijos tautų aspiracijoms ir tautinę nepriklausomybę. Mes negalime tylėti, turėdami prieš akis

— Kad greičiau užteimtytų.
— Ką reikiška žodžiai, popierių nedraskyk?
(Nukelta į 4-tą psl.)

JAV POLITIKA BALTIJOS VALSTYBIŲ ATŽVILGIU

Sovietų Sąjungos vyriausybės pastovų atsisakymą leisti tiems žmonėms būti laisvais. Mes palaikome jų teisę spręsti savo tautinį likimą, teisę, kuri įrašyta Helsinkio deklaracijoje ir tvirtina: visi žmonės visada turi teisę pilnoje laisvėje nuspręsti, kada ir kaip jie nori tvarkyti savo vidaus ir užsienio politiką, be kišimosi iš šalies ir siekti, kaip jie nori, savo politinio, ekonominio, socialinio ir kultūrinio išsivystymo". Todėl JAV vyriausybė niekad nėra pripažinusi jėga padaryto Baltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą ir to nepadarys ateityje. Šia proga mes norime pakartoti šią politiką, minėdami sukaktį nuo 1922 m. JAV trijų Baltijos valstybių pripažinimo. Tai darydami mes pademonstruojame savo įsipareigojimus Jungtinių Tautų Chartos tikslams ir principams, pasaulio taikos ir laisvės principams".

Amerikos nutarimas remti Baltijos tautų teisę į laisvę yra priminimas, kad demokratiniai Vakarai nėra pamirę toms tautoms padaryto neteislingumo, o taip pat yra atėities vilčių simbolis. Šitokia laikysena pilnai derinasi su JAV ir daugelio kitų pasaulio šalių skelbiama žmogaus teisių svarba, ypač kaip ji išreiškiama Helsinkio Baigiamajame Akte.

Baltijos pasiuntinybės Amerikoje lieka svarbiu simboliu Baltijos tautoms ir mes toliau palaikome ryšius su jų diplomatinėmis atitinkamų reikalų

skalėje. Trys pasiuntinybės yra pilnos diplomatinės įstaigos, višiskai nepriklausomos nuo JAV vyriausybės finansavimo. Jos apmokamos iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybės lėšų, kurios buvo įsaldytos Amerikoje 1940 m.

Mūsų politika Baltijos valstybių atžvilgiu yra išreiškiama keliais būdais: valstybės sekretorius kasmet paskelbia Tautinės dienos sveikinimus Baltijos tautoms per jų Chargés d'affaires, ir departamentu aukštesnieji atstovai dalyvauja oficialiuose Tautinės dienos priėmimuose trijose pasiuntinybėse; mes palaikome žinių ir informacijų plaukimą Baltijos žmonių jų gimtosiomis kalbomis per Amerikos Balsą ir Laisvės radijo transliacijas; mes pakartojame visomis tinkamomis progomis savo politiką legaliai nepripažinti prievartinio trijų šalių įjungimo į Sovietų Sąjungą; mūsų ambasadorius Maskvoje ir Amerikos kabineto lygio valdininkai nelanko Baltijos valstybių.

Sovietų Sąjunga pilnai žinojo mūsų politiką nuo jos paskelbimo 1940 m. ir mūsų tų pozicijų skelbimas nepalietė rimčiau mūsų abipusių santykių kurso. Laikas nuo laiko mes turime su Sovietų Sąjunga reikalų tokiais klausimais, kaip šeimų sujungimas asmenų, gyvenančių Baltijos valstybėse, ar dėl kriminalinių investigacijų klausimų. Tačiau reikalingas palaukti su sovietais ryšius specifiniais klausimais, mūsų nuomone, nesumazina nepripažinimo politikos tikslų ar nuosirdumo. (Draugas, 1984.1.25, 1 psl.)

SUSIVIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo, ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudžia už \$1,000 apdraudus sumą temokti tik \$3.00 metams.

SLA — knopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės knopų veikėjų, jie jums mielai pasakys ir SLA laisvę.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • PAMIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

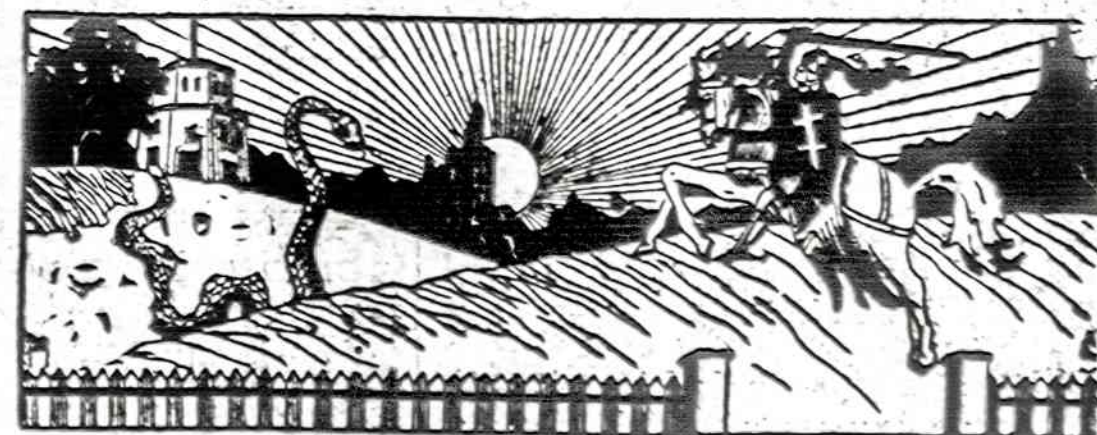
Atdara šio kiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

INŽ. LIODAS MIKSYS,
50 metų studijavęs, kaip

IS PRAEITIES UKANU
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaundumi ir prof. B. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$24. Kloti rėžiniai. Paltas \$2.

NAUJIENOS

1750 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60629

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

Žmogaus svorio kontroliavimas

Ne išsibūdinami patalvūs miškingame miške, pabrėžiant ką nors, dažnai ragauti, arba paimk per daug privalgome per sekantį valgymą. Tokiu būdu per dieną gauname daugiau kalorijų, negu nustojame praleidami pusryčius ar pietus. Geriausiai alkio malšina trys valgymai per dieną.

Numetant svorį per daug badauti nespisimoka. Badaudami gauname mažiau kalorijų, todėl svoris krinta, bet pradėjus vėl daugiau maitintis, tuoj pat svoris sugrįžta. Deja, per greitas svorio numetimas gali kenkti sveikatai.

Nevalgydami duonos per vakarienę — laimėsite. Bet per pusryčius ir pietus valgykite. Duona svarbiausias energijos šaltinis; be to, joje yra daug vitaminų. Duona vartojama sumuštiniams gaminti. Sumuštiniai, darant, vengti koringų maisto produktų.

Per dieną reikia išgerti mažiausiai vieną stiklinę nugriebto (skim) pieno. Pienas teikia proteinų, baltymų, vitaminų, kalcio ir kitų būtinų medžiagų. Be to, jis yra didelis apetito malšinik. Ypač dietininkai privalo gerti tik nugriebtą pieną ir vartoti jo produktus iš nugriebto pieno. Žuvys yra daugiau proteinų, negu to paties svorio, net be kaulų, geros rūšies jautienoje. Pavz., vienas svara jautienos turi apie 2000 kalorijų, žuvies svara — tik 400.

Bulvės reikalingos, bet dietininkams užtenka vienos bulvės per dieną. Vengti keptų kugelių, blynų, nes kepimui vartojami labai koringi riebalai ir kitoki priedai. Vynuogės neturina. Alkoholio visai patartina nevartoti. Ir alkoholis gali sukelti įvairias ligas, ypač, jei jį gerisi be maisto, arba ir su maistu, bet didesniais kiekiais.

Duonos užtenka per dieną 2 riekių

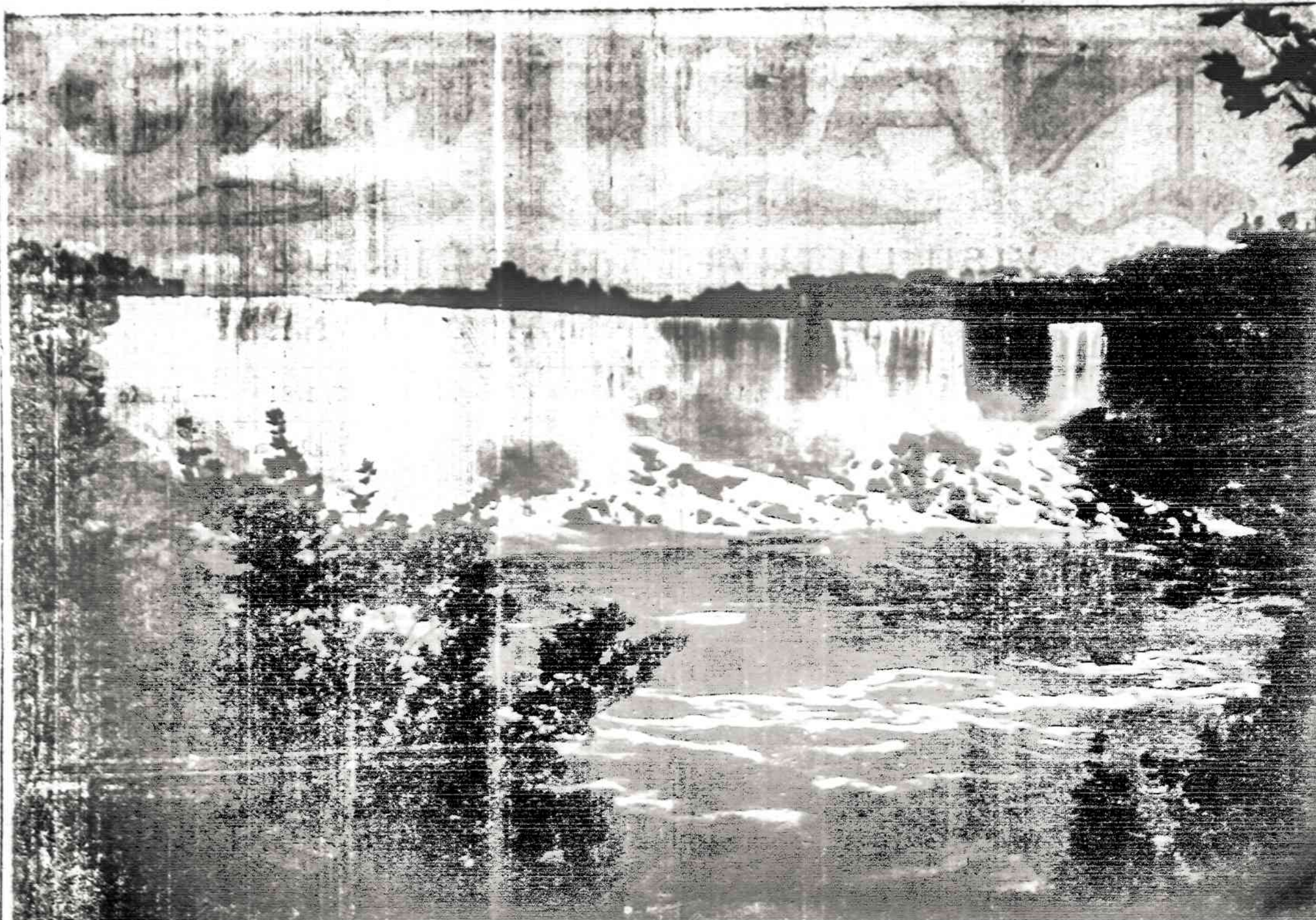
Vandens galima gerti kiek norima

Vanduo blogo nedaro. Druskos nevartoti ligoniams, sergantiems aukštu kraujo spaudimu, turint skrandį ar kitur viduriuose žaizdas ar trūkius, cukraligę ir kt. Tačiau nesergantiems reikia tam tikro kiekio druskos, ypač vasaros karštomis dienomis. Didelis druskos kiekis išsukia didesnį vandens, o ne riebių vartojimą, bet vanduo irgi prisideda prie svorio.

Svoris sumažės, kai per dieną bus suvartojama mažiau kalorijų, negu reikia. Visai nesvarbu kas jais teikia — proteinai, riebalai, angliavandeniai.

Patartina minkšta, vaikščioti, judėjimas, kas padeda sudėinti daugiau kalorijų, tačiau didžiausias plusas — gerina žmogaus figūrą ir savijautą.

Geriausia valgyti neriebiai, be cukraus ir tik tris kartus per dieną mažesniais kiekiais. Jei kyla noras valgyti, reik atsisakyti morkos ar kitos daržovės. Galima suvalgyti lengvus pavakarių žalių daržovių mišinį (be riebių priedų), vaisių ir nugriebto pieno stiklinę. Būnant vaizėse, reik stengtis nevalgyti patiekalų iš bulvių ir kitokių, kas turi daug kalorijų. Vakariene suvalgykite vaisių ir išgerkite nugriebto pieno. Po vakarienos, iki eisime gulėti, užsiimkite kokių mėgstamų darbų, tai nerūpės valgis. Jei kava ir arbata, ligų atžvilgiu, galima gerti, tai patartina išgerti juoda kava ir gryną arbatą. Jei norisi valgyti saldumynų, tai juose reikia suvalgyti truputį kava, nors sūrus. Tas sumažina saldumynų norą.

Niagaros krioklys

ma suvalgyti lengvus pavakarių žalių daržovių mišinį (be riebių priedų), vaisių ir nugriebto pieno stiklinę. Būnant vaizėse, reik stengtis nevalgyti patiekalų iš bulvių ir kitokių, kas turi daug kalorijų. Vakariene suvalgykite vaisių ir išgerkite nugriebto pieno. Po vakarienos, iki eisime gulėti, užsiimkite kokių mėgstamų darbų, tai nerūpės valgis. Jei kava ir arbata, ligų atžvilgiu, galima gerti, tai patartina išgerti juoda kava ir gryną arbatą. Jei norisi valgyti saldumynų, tai juose reikia suvalgyti truputį kava, nors sūrus. Tas sumažina saldumynų norą.

Išvada: moterims mažiausia norma yra 1200, o vyrams — 1500 kalorijų. Jeigu žmogus dirba sunkų fizinį darbą arba yra didelio svorio, tai leidžiama šiek tiek daugiau kalorijų.

Magdalena Sulaitienė

KAIP RAUGINTI AGURKUS

Rauginti agurkai, su lietuvišku skoniu, nėra sunku prirengti. Pripilkite kibirą vandens ir įdėkite vieną svarą druskos, pusę arbatinio šaukštuko salietros (salteter), juodųjų serbentų, vyšnių, krienių, salierų ir krapių lapų. Tų lapų mišinį dėti ant kiekvieno klando agurkų.

Jei norite greit turėti raugintų agurkų, tai sudėkite juos į molinį indą, perdėdami juos vyšnių ir krapių lapais. Užpildyti sūriu vandeniu ir įdėti plutele juotos duonos. Naktį laikyti šiltoje vietoje.

• Daržovių mėgėjams patiks bavarški burokėlių salotai. Reikia sumaišyti puoduką sukaptų agurkų ir toki pat kiekį svogūnų rinkelių su puse šaukštelio krapių ir tiek pat druskos, tai pat aštundaliu šaukštelio maltų pipirų. Nusukti ir 16 oz. indą supilautų burokėlių ir juos išdėstyti ant 4 ar 6 salotos lapų. Uždėti ant viršaus pagamintą mišinį, atšaldyti ir patiekti į stalį su bet kokių daržovių padažu.

• Vituvėse galima sutaupyti daug bei elektros nekensiančiam gamnamam produktui. Daržovių bei kitų produktų virinimui nenaudoti perdug vandens, verdamant uždengti sandarių dangčių ir jokių būdu nepervirinti. Verdant ant elektrinės krosnies išjungti elektrą bent dvi minutes prieš išverdant. Išnaudoti piloto švieselę sušildymui vietoje ar atšildymui sušaldytos mėsos. Automatiškai virduliai su naudoja daug mažiau elektros negu elektrinės rinkės. Kepant netikrą žuikį, įvairius apkepimus ir kugelį nenaudoti sausius ir gilius indus. Kepant bulves patartina didesnius perpjauti. Tinkami indai bei denginiai su mažina kepimo laiką ir energiją net 50%. Dauguma kepamų produktų nereikalauja įkaitint orkaitę. Apdžius šeiminkė, ją išnaudoja ne vieno produkto kepimui.

• Skirtumas tarp baltųjų pipirų ir juodųjų yra toks, kad pirmieji yra prinokę, o antrieji ne.

• Arabų gydytojai jau žinojo, jog valgiai artimai susiję su žmogaus sveikata. Todėl jie padarė ligoniams ką valgyti ir kiek.

NUODINGOS GYVATĖS, NUODINGI VABZDŽIAI

Pavasariui pareinant, verta priminti gamtos mėgėjams pavojus, kuriuos tenka gamtoje susitikti, o kartais per neatsargumą ir labai nekenčiami.

Nuodingų gyvatių JAV esama keturių rūšių, būtent Koralinės (Coral Snakes) Barškalinės (Rattlesnakes), Varioagalvės (Copperheads) ir "Medvilnėburės" Šliurės (Cottonmouth Moccasins). Visų jų įkirtimas baigia si mirtimi, jei įkirstajam nespėta greitoji medicinos pagalba.

Nuodingajai gyvatei įkirtus, tuojau įkirtimo vietą perplauti įstrižai (kryžiai) apie ketvirtadali colio gilumo ir maždaug po pusę colio platumo. Bet peilis turi būti dezinfekuotas alkoholiu, antiseptikos skysčiu arba išdegtinumu. Tai padarius, įkirtimo žaizdą išsiulpi, bet čia būtina reikalinga, kad čiulpėjo burna būtų visiškai sveika, nes priešingu atveju arba apkrečiamas įkirstasis arba gelbėtojas gali apsikrėsti išsiulpiant gyvatės uodegai. Visa tai turi būti padaryta ko skubiausiai, nes gyvatės nuodams perėjus į visą kūną, okia pagalba nebegebe.

Trečioji gelbėjimo priemonė yra sustabdyti kraujo cirkuliaciją, perrišant arteriją, bet kas 15 minučių bandą užleisti, kad momentą kitą kraujas galėtų cirkuliuoti. Ketvirtoji priemonė yra jau vien gydytojo teikiama, tai yra prieš nuodus vaistų švirkštimas. Dar svarbus perspėjimas — nuodingos gyvatės kirstajam jokių būdu neduoti alkoholio, nes alkoholis paskatina nuodus organizme smarkiau veikti.

Nuodingųjų vabzdžių "šeimovė" pavojingiausia yra trys rūšys. vorai vadinamieji Juodąja Našle (Black Widow), skorpionai ir tarantulos. Ju nuodai nėra tiek pragingi kaip gyvatių. Šių "sutvėrimų" įkirstajai reikia patogiai paguldyti, įkandimo vietą apdėti leduis ir laukti daktaro.

Uodų skruzdėlių ar kitų panašių padarų sukandžiotasis turi ilgai nedelgamas sukandžiotas vietas gerai numazgoti vandeniu su muilu.

Magdalena Sulaitienė

ZARASŲ GAMTOS GROŽIS IR PADAVIMAI

Zarasų kraštas, Rytinėje Lietuvos dalyje, yra žinomas kaip lietuviška šveicarija. Čia yra lūniai ežerų, miškų ir kalnelių. Tačiau gražiausias iš visų yra Gražutės miškas. Tai vienas iš didžiųjų mūsų Zarasų apskrityties miškų. Juo didžiuojasi kiek.

Iš tiesų nebereikalo šiam miškui suteiktas toks vardas, jį patiesina 3610 ha plote auga medžiai, kurių tarpuose prisagstyta per dvidešimt ežerų. Viena Gražutės miško pakraštyje, prie Degučių, aukso apskritos formos pušimis apaugęs kalnelis, vietos žmonių vadinamas piliakalniu. Iš lūpų į lūpas eina padavimas, kad šis piliakalnis atsiradęs dar tais laikais, kada po mūsų žemę vaikščioję milžinai. Toje gadyneje Degučių apylinkėje, prie dabartinio Gražutės miško gyvenęs milžinas Samanijus. Tasai milžinas vieną kartą sugalvojęs supilti kalnelį. Paėmęs naują žemės — ir kalnelis. O toje vietoje, iš kurios pasėmė sau žemės, atsivėrė ežeras, ir vadinamas Samanijaus ežeru.

Kitame Gražutės miško pakraštyje, gana dideliame įklonyje, tyvuliuoja nedidelis ežerėlis, vadinamas Vėtralaumi. Vėtralaumio vanduo beveik visada ramus, kaip veidrodys.

— San Francisco mieste policija susekė, kad Sovietai klausosi telefoninių pasikalbėjimų miesto apylinkėse, kur randasi šimtai kompanijų, kurios vykdo įvairius krašto gynybai skirtus kontraktus. Sako, jog Sovietų konsulatams tam reikalui naudoja aukšto dažnumo mikrobangų antenas.

— Turkas Unduru tvirtino, kad jis Sofijos gyvenęs kartu su Agea. Iš ten abu grįžę į Turkiją ir nušovę žurnalistą Ipekci.

ATMINIMAI

Mano mintis dažnai skrenda,
Kur tėvynės žalios pievos...
Kur nupiautas šienas vysta...
Kur pražydę kvepia ievos...
Kur vingiuoja upeliukai,
Ir takeliai, ir keliukai.

Kur miškai taip liūdnei ošia:
Kalbą kalba paslaptinga...
Voveraitės žaismę lošia...
Ten, kur jausmą išpuodinga,
Motina dėl manęs teikė:
Davė Gerą — Blogą peikė.

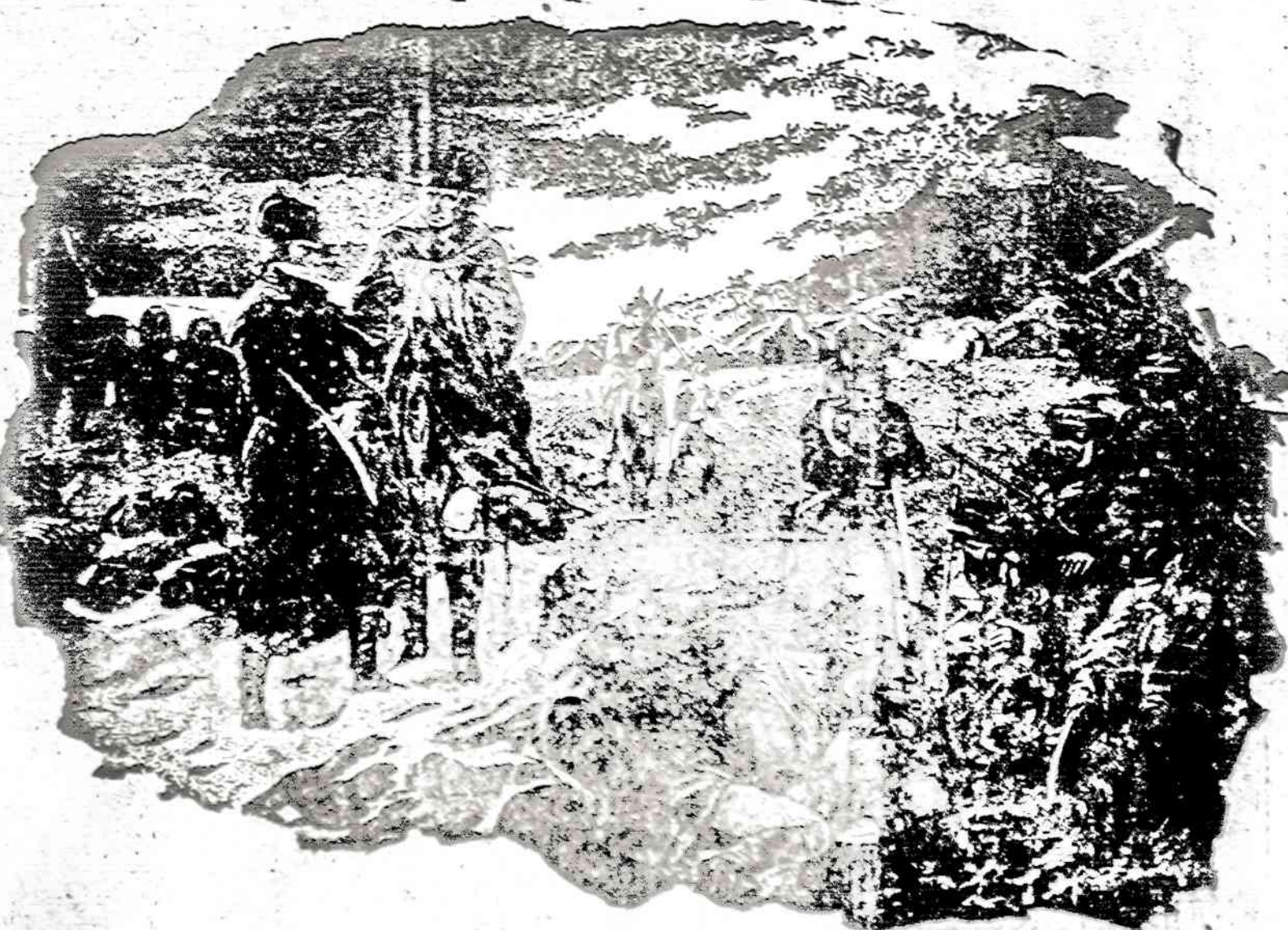
Kur sidabro dėbėsėliai
Taip iš lėto dausoms slinko...
Ir giedojų vieversėliai...
Ir prinokę varpos linko:
Lyg kad bangos vis bangavo,
Kada vėjas jas lingavo...

Ten, kur kietas ledas tirpo,
Kai jį saulė kaitint ėmė...
Ir kai buinios vyšnios sirpo...
Ir kur viltis džiaugsmą lėmė.
Dabar visa tai sapnuoja,
Ar tai verkiu, ar dainuoju.

Visa tai man atminimai,
Dieną, naktį vis kartoja...
Tarsi sakmės, padavimai,
Man mintyse kelias, stoja...
Kur čia viską iškalbėti...
Tik liūdesį nėr kur dėti!...

A. Dagilis

Cold war.

It was hard enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a soldier's army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock.

Take stock in America.

In America back then, and you know how they turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By taking stock in America with the Payroll Savings Plan. Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

Now if I have pay 6% interest when held to maturity 3 years (which the law says). Low rates or interest rates can be placed if needed are provided. When needed, bonds can be cashed in your bank. Interest will be added to your or bond income taxes, and bonds can only be redeemed and sold at maturity.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

High Interest Rates Paid on Savings

Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES WITH NO DOWN PAY 27% TO YOUR RETURN

ESLIC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanavskas, Pres. Tel.: 847-7747

MON. - FRI. 9-5 P.M. SAT. 9-5 P.M. SUN. 1-5 P.M.

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 749-0400

Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980

Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per
six months, \$12.00 per 3 months. In
other USA localities \$40.00 per year,
\$22.00 per six months, \$12.00 per
three months. Canada \$45.00 per year;
other countries \$48.00 per year.

metams \$40.00
pusi metų \$22.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00

Kanadoje:
metams \$45.00
pusi metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestuose

metams \$45.00

pusi metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitoje JAV vietoje:

Užsieniuose:

metams \$48.00

pusi metų \$28.00

trims mėnesiams \$14.00

vienam mėnesiui \$5.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus

sekmadienius, pirmadienius ir šven-

tadienius. Leidžia Naujienų Bendro-

vė, 1739 So. Halsted Street, Chicago,

IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money

Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIEŲ rastiinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Prez. Reaganas rengiasi rinkimams

Prezidentas Ronald Reaganas trečiadienio vakare pasakė kalbą Kongreso atstovams ir visiems krašto gyventojams. Kiekvienais metais prezidentas privalo informuoti Kongresą apie tuoliausią JAV padėtį. Jis trumpai išdėstė, ką vyriausybė, krašto įstaigos ir gyventojai dirba šiandien ir ką ruošiasi daryti.

Prezidentas Reaganas yra geras kalbėtojas. Savo laiku jis buvo kino aktorius, moka vaidinti, o paskutiniiais dviem dešimtmečiais jis įpratęs lengvai, gražiai, aiškiai kalbėti. Jis pramoko neiti į smulkmenas ir neliesi konkrečių dalykų, moka labai aiškiai dėstyti pačius svarbiausius principinius dalykus. Kada jo klausai, tai atrodo, kad viskas taip gražiai plaukia iš jo širdies ir proto. Niekam ne paslaptis, kad paruoštą kalbą jis pats perskaito. Kai kurias vietas, galimas daiktas, jis perskaito ne vieną kartą. Dėvęs prezidentui porą svarbių faktų, jis galėtų apie tuos faktus išsiaiškinoti kalbėti, nepakartodamas aptariamo dalyko. Jis gali paruoštą kalbą skaityti, bet jis gali kalbėti, pastebėjęs problemų eilę.

Kalba buvo ant greitųjų paruošta, o jai įpusėjus, prezidentas jau turėjo galvoje lapkričio mėnesio rinkimus. Kalba turėjo būti gera, jeigu Kongresas 42 kartus ilgais plovimais prezidentą pertraukė. Bet namas atrodė, kad patio svarbiausio savo žingsnio prezidentas nepaminėjo. Mums atrodo, kad pats svarbiausias prezidento žingsnis buvo įsakyti parašutininkams pasirošti skristi į Grenadą. Prezidentas žinojo apie 700 Fidel Castro kovotojų, atvykusių į Grenados salą. Prezidentui buvo žinomi Kubos jūreivių Grenados salon atvežti rusų ginklai. Prezidentas ryžosi Sovietų valdžios intervencijai į Grenadą sustabdyti. Karių ir malūnsparnių jis pasiuntė į Barbados salą, esančią 100 mylių atstumu, o iš ten parašutininkai sustabdė visos Grenados salos pavergimą. Salos premjeras Bishop ir trys ministrai jau buvo sušaudyti, o buvęs kalėjimo sargas Hudson Austin jau paskirtas

naujų salos premjeru.

Castro, pajutęs, kad JAV parašutininkai skrenda į salą, įsakė ten esantiems kubiečiams savo ginklu pasipriešinti, bet parašutininkai užėmė St. Georges ir Pearl aerodromus be šūvio, o kai naujai statomame Ft. Salines aerodrome kubiečiai bandė nušauti besileidžiančius parašutininkus, tai parašutininkai juos pačius nušovė ir aerodromą užėmė. Vėliau buvo užimta beveik be pasipriešinimo, visa sala.

Įsakymas JAV kariuomenės vadovybei sustabdyti Kubos karių intervenciją Grenados salon buvo pats svarbiausias prezidento žingsnis. Jo kalboje jis buvo beveik nepaminėtas, o kas pasakytą, tai plojimais buvo užglūstyta.

Prezidentas Reaganas trečiadienio rytė sukvietė demokratų partijos vadus ir supažindino juos su pranešimo Kongresui pagrindinėmis mintimis. Prezidentas patarė užmiršti, kaip jis užmiršta, savo laikų viešai pareikštas kritikas ir prašė visus vieningai dirbti, kad kraštą galėtų pastumti pirmyn, kaip jie bendromis jėgomis Ameriką vėl pastatė ant kojų.

Prezidentas prašė Kongreso atstovus bendromis jėgomis ateinančiais metais karpyti krašto išlaidas bent 100 milijonų dolerių. Bridimas skolon yra visų Kongreso atstovų reikalas, o ne vienos grupės.

Štai labai svarbūs prezidento Reagano žodžiai:

— Civilizacija negali žingsniuoti atgal. Civilizacija neprivalo stovėti vietoje. Mes imamės naujų metodų. Mūsų pareigos yra tobulinti, gerinti, daryti pakaitas, jeigu reikia, bet kiekvieną atvejų privilome žingsniuoti pirmyn.

Bendromis jėgomis kartu mes galime užtikrinti nuolatinį ekonominį augimą.

Mes galime nustatyti Amerikos sienas (Prezidentas, papildydamas šį siekimą, pabrėžė, kad ateinančių dešimtmetį erdvėje privilome turėti nuolatinės dirbtuvės, skriejančios aplink Žemę, turinčias ne dešimtis, bet šimtus žmonių, toliau tyrinjančių erdvę, siekiančių Saulės energijos ir gamtinių turtų erdvėje galimus pagaminti žmogaus sveikatai ir ilgesniui gyvenimui reikalingus vaistus).

Bendromis jėgomis galime sustiprinti tradicines mūsų vertybes, kaip žmogaus ir tautų laisvę, pagrindinės žmogaus teisės ir, ketvirta, mes galime nustatyti prasmingą taiką, kurioje ne tik mes, bet ir mūsų vaikai galės patys kurti turtingesnę gyvenimą ir kitiems padėti gintis nuo tironų, turės saugų uostą, žingsnius pirmyn ir turės viltį.

Pasisakius už kiekvieną tikslą, Kongresas nepabaišiamai plojo prezidentui. Jį sveikino ne tik atpažalėje jo sėdėjęs viceprezidentas George Bush, bet ir Atstovų Rūmų pirmininkas Thomas O'Neill, Jr. Aiškūs daiktai, kad nepabaigiamai plojo savo vietose sėdėję senatoriai ir atstovai.

Susidarė išpuolis, kad prezidentas nutraukė kalbą ir atkreipė susirinkusių dėmesį į kariuomenės seržantą Steponą Truchillo, kuris Grenadoje, nekreipdamas dėmesio į priešų kulkas, gelbėjo sužeistuosius savo draugus. Jį pagerbė ne tik prezidentas ir kariuomenės vadovybė, bet jauną drausulį pagerbė ir visos Kongresas.

Savo kalbos pabaigoje prezidentas paprašė Kongresą pakeisti Konstituciją ta prasme, kad tas paragrafas, prieš kurį pasisako prezidentas, būtų panaikintas, o ne visas įstatymo projektas. Be to, prezidentas prašė tokių dalykų, kuriuos draudžia Konstitucija. Jis žino, jog tai tuščias prašymas, bet jam reikia manyti, rūpėjo gauti

CENZŪROS KLAUSIMAS

Tupyklą ir visas Lietuvos ūkininko knygas bei popierius žandatai pasiuntė į Varšuvą bylai kelti.

(Atkelta iš trečio puslapio)

— Tai dar ir gana — nu gi

reikia tai, kas parašyta.

— Ar tu niekad nemokai? Šei-

mynos kod nenaikinti lietuviš-

kų raštų?

— Iš kur man būtų atėję i-

galvą?

— O ką reiškia žodis: neba-

dyk?

— Nebadyk, na tai nebadyk,

— o ką daugiau reikš. Na, o ką

pagal jus reiškia? — užklau-

se Klubas.

— Ar kokių knygų neliepei

skaityti šeimynai?

— Aš ne neturėjau.

— O gi kalendorius?

— O ką ten skaityti? Tik šven-

tų užpildytas ir jomarkai,

o kitos puses visai nėra.

— Kam daryti kitą pusę?

— Niekam. Vakarai tuteje su-

skaityti.

— Nuo kieno gi tu pats gavai ka-

lendorių?

— Koks čia gavimas? — atne-

šė žmogus ir rūpinkau.

— Koks žmogus?

— Nepažįstamas.

— Ar tu pažįsti suvargį Siu-

laitį? — užklau-se Padleckoi, il-

giau luktelėjęs.

— Pažiūr. Štai šitas trimetis

jis suvarg.

— Ar jis daug knygų tada su-

savim turėjo?

— Nemačiau ne vienos.

— Jis pats man prisipažino,

kad tada turėjo daug įvairių

knygų ir visiemis skaitė.

— Gali būti, tik aš nemačiau

ir skaitant negrėdėjau.

— O šitos pažist? — užklau-

se Padleckoi, rodydamas kelias

fotografijas.

— Štai šitas trimetis

jis suvarg.

— Ar jis daug knygų tada su-

savim turėjo?

— Nemačiau ne vienos.

— Jis pats man prisipažino,

kad tada turėjo daug įvairių

knygų ir visiemis skaitė.

— Gali būti, tik aš nemačiau

ir skaitant negrėdėjau.

— O šitos pažist? — užklau-

se Padleckoi, rodydamas kelias

fotografijas.

— Štai šitas trimetis

jis suvarg.

— Ar jis daug knygų tada su-

savim turėjo?

— Nemačiau ne vienos.

— Jis pats man prisipažino,

kad tada turėjo daug įvairių

knygų ir visiemis skaitė.

— Gali būti, tik aš nemačiau

ir skaitant negrėdėjau.

— O šitos pažist? — užklau-

se Padleckoi, rodydamas kelias

fotografijas.

— Štai šitas trimetis

jis suvarg.

— Ar jis daug knygų tada su-

savim turėjo?

— Nemačiau ne vienos.

— Jis pats man prisipažino,

kad tada turėjo daug įvairių

knygų ir visiemis skaitė.

— Gali būti, tik aš nemačiau

ir skaitant negrėdėjau.

— O šitos pažist? — užklau-

se Padleckoi, rodydamas kelias

fotografijas.

— Štai šitas trimetis

jis suvarg.

— Ar jis daug knygų tada su-

savim turėjo?

— Nemačiau ne vienos.

— Jis pats man prisipažino,

kad tada turėjo daug įvairių

knygų ir visiemis skaitė.

— Gali būti, tik aš nemačiau

ir skaitant negrėdėjau.

— O šitos pažist? — užklau-

se Padleckoi, rodydamas kelias

— Šitų nepažistų, o anas ar

tik ne bus Naupilės daktaras.

— Taip. Tai geras žmogus. Ar

jis tau neduodavo kartais knygų?

— Čia pasiskaityti?

— Buvau pas jį kelis syk, bet

ne knygų prašyt, o tik su aki-

mis.

— Ar nežinai tokio žmogaus,

kurs knygas parduoda?

— Nežinau.

— Matai, aš turiu vislab užra-

syti ir žinau net, nuo ko tu

ėmėi kalendorių. Geriau sakyk

teisybę, — tarė Padleckoi, neva

žinėdamas i surašytą popierą.

— Jeigu žinote, tai be reikalo

klausiate.

— Tai prisiek, kad nemeluoji,

— sušuko staiga Padleckoi.

— Aš galiu prisiekti tik tai

prieš kuniga. Kam gi čia tą pri-

sięga ir ko jūs, dėl Dievo, nuo

mažes norite? — tarė Klubas,

netekdamas kantrybės.

Dar Juda Izvergovič norėjo

toliau kankinti savo alką pa-

laisis klausimais, tik prokurato-

rius sudraudė ir tuo pasibaigė

tarfymas. Nuvedė Klubą pas fo-

tografą, atmušė jį ir nusiuntė

atgal į Kalvariją.

Is Klubas atsakymą ir savo

galvas Juda Izvergovič išvedė

štai: 1) Endrius Klubas prilaikė

dalykus lietuviškos spaudos ir

plaukio juos, nes lietuviškas sa-

rinys buvo po kelis kartus at-

kartotas ant tųpyklos sienų ir

ta sakini liepė skaityti šeimynai.

2) Pats sakinyis yra pakurstan-

čios prasmės, o jo paskutinis žo-

dis meta aiškiai šesėli ant pa-

slaptinės organizacijos. Apai-

se Padleckoi, rodydamas kelias

tor Klubas pažįsta žmones, baits-

tas už lietuviškus raštus.

nepatenkintų žmonių balsus.

Respublikonų tarpe nėra kito, kuris kandidatuo-
tų prezidento pareigoms, o aštuoni demokratai aštriomis
kritikomis patys save eliminuoja. Thomas O'Neill, Jr.,
kuris galėtų rinkimuose persiūmti su prezidentu Rea-
ganu, greičiausiai nekandidatuos. Nebuvo reikalo ir pre-
zidentui griebtis priemonių, kurias draudžia Konstitucija.

Visos prigulindios prie Klubo
bylos popierius nusiūsta į Varšu-
vą prokuratoriui, o maldakny-
gės, pusė kalendoriaus ir tųpyk-
la nusiūsta į Vilnių, kur naiki-
nami lietuviškos spaudos daly-
kai.

VI

Netikėtai parsinecia atgal iš
Vilniaus tųpyklą su tam tikra
popiera, kur paaiškinta, kad prie
maldaknygių ir pusės kalendo-
riaus, prisistų sunakinimui, ne-
tyčia pridėta tųpykla, kurią, kai-
po prigulindinę prie spaudos da-
lykų, grąžina atgal.

— Kaip tai tųpykla nepriguli
prie spaudos dalykų? — užsirus-
tino Juda Izvergovič Padleckoi.
— Joje tupi mano politiška by-
la! O juk ta byla išvesta dėl
spaudos dalykų. Palaukite!

Sėdo Juda Izvergovič ir su-
rašė ilgą, ilgą popierą maždaug
tokia turinio: Aš atėjau naikinti
lietuvišką spaudą ir noriu atlikti
tai sąžiniškai. Pagal mano
nuomonę, išnaikinimas lietuviš-
kos spaudos reikalauja naikinti
mo ne tik knygų ir laikraščių,
bet ir kiekvieno daikto, ant ku-
rio lietuviškai parašyta, ar tai
bus tųpykla, kaip šiuo žygiu, ar
klitonas, ar klėtis, ar kitokia trio-
ba, tuščia ar pilna. Tai galima
padaryti tikrai taisyklę, jeigu ir
triba su lietuvišku antrašu bus
cenzūros priskirta prie spaudos
dalykų. Kad vyriausybė nepi-
teitų per daug brangiai siuntinė-
jimas pvz. klono g. Vilnių ga-
lima klono su degint ant vietos.

Žmonės kurie gelbėtų tokį kluo-
nų nuo ugnies, reiktų priskirti
prie politiško prasakalėlių ir
bent administratyvūs keliu.

Tokių būdu 1) būtų užkirstas
visas kėlas lietuviškai spaudai;
2) visada būtų makaktinai poli-
tiškų prasakalėlių. iš ko būtų
išreik, kad teisūs Viešpaties Cie-
sionius tėtai atmena šventumą
savo pareigų.

Per šė ir padėjęs pritinkanti
adresa, tarė balsas:

— Pažiūrėsim, ar tųpykla
priguli prie spaudos dalykų, ar
ne.

Dabar Juda Izvergovič Padlec-
koi laukia galo Klubo bylos, at-
sakymo ant užmąnyto naujo cen-
zūros klausimo ir... kryželio.

Klubas, išsėdėjęs kalėjime aš-
tuonis mėnesius, užstatęs kau-
cijai savo namus, tapo paleistas
ir pavestas ypatingai policijos

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų.

Įskaičiuojant paštą:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

U. DYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1738 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
ir kas antrą šėštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 223-3553

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
1907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrins akis. Pritaiko akinimus
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS

NEKTU, PUSLAPIS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet.
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2888,
Residencinis telefonas: 446-5541

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33718
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai - Pilna apdirimas
ZEMA KAINA
Prisimam Master Charge
ir VISA kortele.
R. GERENAS. Tel. 922-3863

MOVING

Apdirimas perkraustymui
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-3996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Šėštadienis ir sekmadienis
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryt.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vėdele - Aldona Denkus
Telefonas 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDIONYTIS
Programos redaktorius
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakare.
Viešo laidos 12 WCEY stoties,
bangos 1400 AM.
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.
12 WTS stoties, 1110 AM bangos.
2644 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. 778-4374

A. RINKONAS

KAIP VOKIEČIŲ RUDMARŠKINIAI UZĖMĖ ŠILUTĘ

Po ilgų diplomatinė kovų pa-
reikalavusių net ginklo, prie Lie-
tuvos respublikos 1923 m. buvo
prijungtas Klaipėdos kraštas su
sąlyga, kad jis turės savo atski-
rą statutą, vadinamą Klaipėdos
krašto konvencija. Ją padiktavo
D. Karą laimėjusių sąjungininkų
atsstovai, vadovaujami ang-
lų ir prancūzų. Pagal tą kon-
venciją, vokiečiams Klaipėdos
krašte buvo duota daug teisių,
įskaitant mokyklų tvarkymą.
Tuo būdu Klaipėdos krašto di-
rektorijos žinioje esančios mo-
kyklos liko grynai vokiškos. Lie-
tuvams neliko nieko kito kaip
pasinaudoti konvencijos duota
teise turėti privačias mokyklas.
Oficialiu tu lietuviškų mokyk-
lų išlaikytoju buvo Klaipėdos
krašto mokyklų draugija, ilgus
metus vadovauta kieto lietuvių
klaipėdiškio M. Purvino. Ši drau-
gija greitai sudarė visame kraš-
te lietuviškų mokyklų tinklą
(įskaitant gimnazijas Klaipėdo-
je, Pagėgiuose ir Šilutėje), pa-
statė joms naujas bei modernias
patalpas. Didelę dalį lėšų minė-
toji draugija gaudavo iš centri-
nės valdžios Kaune.

— V. Vokietijos žaliųjų parti-
ja, turinti Bundestage 27 narius,
pergyvena krizę. Vienas seniau-
sių tos partijos parlamentarų,
atsargos generolas Bastianas,
grasino palikti partiją, jeigu ne-
bus rimčiau dirbama ir nebus
sustabdyta vienašališka propa-
ganda prieš JAV.

— Prez. Reagano administra-
cija pradėjo pasitarimus su So-
vietai Sąjunga dėl Baltųjų Rūmų
ir Kremliaus "karštosios lini-
jos" ryšių modernizavimo.

— JAV paneigė gandus, kad
jos nesilaiko Jungtinių Tautų
draudimo parduoti ginklus Pie-
tų Afrikai.

— Viena tu gimnazijų, būtent
Šilutėje, 1937 m. pavasarį bu-
vau perkeltas vyresniuoju mo-
kytoju "tarnybos labui" iš Tau-
ragės mokytojų seminarijos.
Palyginus su Taurage, Šilutė
buvo tik miestelis, išsitiesęs pa-
gal vieną centrinę gatvę. Dau-
guma miestelio gyventojų buvo
vokiečiai arba provokiškos orien-
tacijos tautiečiai. Kad teko ir
man, tada dar nevedusiam, ap-
sigyventi vokiečių šeimoje.

tuos namus dar nebuvo atėjusi
net elektros šviesa: kambarį ap-
švišdavo dujinė lempa.

Šilutės gimnazija tais metais
turėjo šešias klases, dirbančias
keliuose mediniuose gyvenamu-
ose namuose, bet minėtoji mo-
kyklų draugija buvo jau nupir-
kusi didelį sklypą ir pradėjusi
statyti naują mūrinę gimnaziją.
Netoli tos vietos veikė sena
ir gerai iškūrusi vokiška Her-
derio vardo gimnazija, iš kurios
vakarais sklido hitlerinės Vokie-
tijos dainos ir maršai. Mūsų gim-
nazijos direktorius buvo lietu-
viškos orientacijos klaipėdiškis
V. Bajoras, rodęs kiek simpati-
jų ir vokiečiams. Aš, gavęs iš
direktorijos vokišką Studienrat
titulą, buvau jo pavaduotoju.

Miestelyje buvo šiek tiek iš
Didžiosios Lietuvos atkeltų tar-
nautojų. Dauguma jų valgyda-
vo vienintelėje lietuviškoje val-
gykloje, kuri greitai tapo mūsų
visų nuolatinio susitikimo vie-
ta.

Gimnazijos mokiniai buvo la-
bai įvairūs. Iš pačios Šilutės bu-
vo tik keli. Dauguma mokinių
buvo suvežami kasdien pašto
autobusais. Dalį jų atveždavo iš
Nemuno žemupio lietuviškųjų
kaimų, glūdinių dešio pelkės.
neretai vasarą tik laiveliais pasie-

klamų. Kiti buvo tarnautojų val-
kai, atvežti iš Rusnės miestelio
ir iš geležinkelio stotelių. Du
autobusai atveždavo iš Didžiosios
Lietuvos pusės, esančio žemai-
čių Naumiesčio, kuriame tada
buvo tik pradžios mokykla.

Rudmarškiniai užima postą

Vieną 1939 m. kovo popietę
mūsų valgyklą pasiekė liūdna
žinia: Lietuvos valdžia turėjo
autobusai atveždavo iš Didžiosios
atiduoti Klaipėdos kraštą vo-
kiečiams. Raminomės ir bandė-
me tuo netikėti, bet vėlyvesnės
vakariinės metu į valgyklą įpuo-
lė trys mūsų pasienio policininkai,
be diržų, be kepurėlių, ir jų
pirmas sakinyvis buvo: "Ponai,
kas čia darosi?" Pasirodo, jiems
bestovint ant mūsų sienos ties
Rusne ir tebevykdant įsakymą
kiekvieną nelegaliai einantį per
sieną perspėti, o po to šauti, —
sieną užplūdo rudmarškiniai
vaikėžai. "Negi į vaikus šaudy-
si, — teisiniai policininkai, —
tai mes ir atbėgome pas jus".
(Nuo Rusnės iki Šilutės buvo ke-
liolika kilometrų). Mums visiems
tai buvo naujiena, kurios Šilutė-
je negalėjome patikrinti, nes po-
licija buvo vokiška.

(Bus daugiau)

— Maskvoj įvairių gandų su-
kėlė viceadmiralo Georgijaus
Kholostykov. 81 metų, ir jo
žmonos nužudymas. Milicija pa-
skelbė, kad tai buvo plėšikų dar-
bas, tačiau kalbama, jog žudi-
kai nepaėmė nei jo medalių, nei
pinigų ar kitokių vertingų daik-
tų. Admirolas yra buvęs didelis
Breznevo bičiulis. Keista, kad
tuo pat laiku staiga mirė ir Ju-
rijus Levitanas, Antrojo Pasau-
linio karo metu buvęs radijo
pranešėjas. Levitanas palaikė
draugiškus ryšius su admiralu.

— Sovietų disidentu A. Šča-
ranskio žmona išskrido iš Lon-
dono į Stockholmą, tikėdama
pasimatyti su Andrei Gromyka.
Ji mano, kad po Stockholmo
konferencijos, jos sunkiai ser-
gantis vyras bus paleistas iš ka-
lėjimo ir galės išvykti iš Sovie-
tų Sąjungos.

— Britų Transporto departa-
mento duomenimis, privalomas
automobilių saugos diržų nau-
dojimas per paskutiniuosius aš-
tuonis mėnesius atnešė gerų re-
zultatų: išgelbėjo nuo mirties
350 žmonių ir 4,500 nuo dides-
nio sužalojimo.

BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED SET BY THE
SIGN, YOU'LL BE IN THE
RIGHT LANE.

ENERGY WISE

Change the oil and
filters every 3,000 to
6,000 miles to avoid
wasting gasoline.
Don't be a Born Loser!

give...
so more will live

HEART
FUND

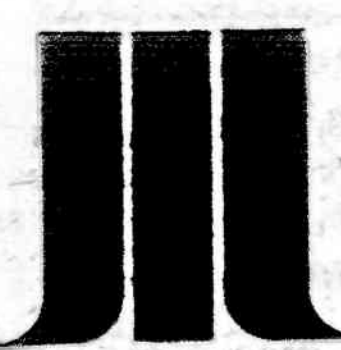
Nuo 1914 metų

MIDLAND FEDERAL SAV-
INGS aptarnas taupymo ir
namų paskolų reikalus visose
mūsų apylinkėse. Deklamė
Jums už mūsų parodytą pa-
siskaitimą. Mes norėtume ži-
ti Jums naudingi ir ašiktyje.

Sąskaitos apdiramos
iki \$100,000.

2657 W. 69th STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400

8929 SO. HARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60455
Tel. 598-9400

MIDLAND
FEDERAL
SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, IL 60632
PHONE 254-4470

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Tel. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Filatelijos paroda Lithpex VI

Kun. J. Tumas-Vaižgantas

Toronto lietuvių filatelijų draugija ruošia vien tik lietuvių filatelijų draugijos parodą Lithpex VI, kuri įvyks balandžio mėn. 14-15 d. Toronto Lietuvių Namų Mindaugo salėje. Vardas Lithpex yra padarytas iš anglų kalbos pavadinimo — Lithuanian Philatelic Exhibition. Paroda yra rengiama paminėti Lietuvos globėjo Sv. Kazimiero 500 m. miries sukaktį. Į šią parodą yra kviečiami Kanados ir J. A. Vokietijos filatelijos — suvenyriniai vokai su Sv. Kazimiero atvaizdu, kuris kovo mėn. 4 d. bus antspauduojamas Toronto pašte su specialiu antspaudu. Šis suvenyrinis vokas yra sukurtas dailininko P. Vaškio. Vokai yra įvairūs: vieni — vien tik juodos

spalvos, kiti — juodos spalvos filijoleiniam fore, o treči — juodos spalvos melsvam fore. Sv. Kazimiero suvenyriniai vokai bus naudojami ir per Lithpex VI — filatelijos parodą.

J. Tumo-Vaižganto 50 m. miries proga buvo suruoštas minėjimas Lietuvių Namuose. Vaižgantas buvo kunigas, visuomenininkas ir rašytojas tautinio atgimimo ir laisvos Lietuvos laikais. Jis buvo didelis kovotojas už lietuvių ir savo profesijoje daug nukentėjo nuo lenkomanų ir lenkiškai nusiteikusių vyskupijos Tuolaikinis Vaižganto literatūrinis įnašas buvo labai didelis, nes jis pasižymėjo dailiosios literatūros vaizdeliais; jis turėjo labai didelį talentą kurti vaizdus, o ne pinti įvykius.

Tautinio atgimimo veteranui — Vaižgantui paminėti Toronto liet. fil. draugija yra išleidusi suvenyrinius vokus. Jų yra dviejų — juodų ir mėlynų. Vokai su pašto ženklų buvo antspauduoti Toronto pašte su filateliniu antspaudu ir Vaižganto mirties data (IV-29).

Dar yra šiek tiek likę S. Dariaus ir S. Girėno filatelinių vokų. Visų aukščiausias vertinimų kaina: 5 už \$1.00; su pašto ženklu ir Toronto specialiu pašto antspaudu — 75 c. Kas norėtų jų įsigyti, prašome kreiptis į Tor. liet. fil. draugijos sekr. K. Kaminską, 25 Norma cres., Toronto, Ont. M6P 3G9.

Toronto liet. fil. draugijos susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį 4 val. po pietų Lietuvių Namu, 1573 Bloor St. W., posėdžių kambaryje. Kas renka pašto ženklus ir norėtų įsijungti į šią organizaciją, yra kviečiami atsilankyti į sekančią susirinkimą, kuris įvyks vasario mėn. 12 d. 4 val. K. K.

ANDROPOVO LIGA

Vakary spaudoje vis pasigirsta naujų spėjimų apie Andropovo paslaptinę ligą. Vienas Vokietijos žurnalas, remdamasis sovietiniais šaltiniais, tvirtina, kad Andropovas sergęs

virusine infekcija, kuri kilusi po jam padarytos inkstų perodinimo operacijos. Žurnalo žiniomis, gydytojai Andropovui leidžia atsikelti iš lovos, bet jis, bent šiuo tarpu, nėra pajėgus dirbti.

Andropovas jau beveik penkis mėnesius nesirodo niekur viešai, bet nesirodymo priežastys niekad nebuvo oficialiai paaiškintos. Tik kai kurie valdžios pareigūnai buvo pranešę, kad Andropovas sergęs gripu. (LRTV)

TIKINČIŲJŲ PERSEKIOJIMAI

Sovietinės valdžios represinė politika yra labiausiai nukreipta prieš įvairių religinių bendruomenių tikinčiuosius. Tai nurodo Frankfurte, V. Vokietijoje, vykianti žmogaus teisėms ginti draugija, kuri tuo klausimu pasiskelbė specialų raportą.

Pagal draugijos surinktus duomenis, vien 1983 metais už savo religinius įsitikinimus arba religinę veiklą buvo suimta aštuonių šimtų asmenų. Suimtųjų tarpe daugiausia yra baptistų religinės bendruomenės narių ir stačiatikių.

Draugija atkreipia dėmesį, kad Andropovui perėmus valdžią, buvo sugriežtinti ir Lietuvos katalikų persekiojimai. Dar pažymi draugija, kad jos turimi suimtųjų tikinčiųjų sąrašai nėra pilni, nes ne visų areštuojamųjų asmenų pavardės yra skelbiamos. Draugijos žiniomis, pernai politiniais sumetimais Sovietų Sąjungoje buvo suimta apie tūkstantis asmenų. E. L.

— Japonijos pračių metų prekybos balansas rodo 20.45 milijardo dolerių perteklių.

— Sovietų kalinamojo disidento A. Ščaranskio motina pranešė, kad jos sūnus neišgyvens ne pusės metų, jeigu jam nebus suteikta medicininė pagalba.

— Lenkų milicija suėmė žymų advokatą Maciejų Bednarkiewiczį, kuris sutiko vesti nužudytą jaunuolį G. Przemysko damasis sovietiniais šaltiniais, bylą, kurioje kaltinami 6 žemaitai, kad Andropovas sergęs

(Iš Dirvos)

Trimiečius.

Daktaro Bombardo eksperimentas

Robinzonas Kruso buvo laimingas. Išsigelbėjęs iš skėstantio laivo, atsidūrė vienoj tropikų saloj ir ten sumaniai gyveno, kol susilaukė pagalbos.

Tačiau tūkstantčiai jūreivių neturėjo tokios laimės. Skėstant laivams, ypač karo metu, jei ir pavykdavo tiems vyrams kuriam laikui mažuose gelbėjimosi laiveluose išsilaikyti jūros paviršiuje, dažniausiai jie mirėdavo nuo troškulio ir bado.

Nelaimingųjų jūrininkų likimu susirūpino prancūzų daktaras Alinas Bombardas. Jo įsitikinimu, jūra per daug pasiima bereikalingų aukų, ir tai nutarė įrodyti. Jis pasirinko būdą, kurį amžių bėgyje dangelis mokslininkų naudojo: jie aukojo savo kūną ir rizikavo gyvybe.

1955 m. spalio 19 d. iš Kanarų salų 15 pėdų guminiu laiveliu Bombardas išplaukė į Vakarų Indijos salyną. Tai kelionė per Atlantą, jį nepasiekė nei maisto, nei lašo vandens.

Bombardas paneigė tą įsigalėjusią nuomonę, jog nuo sausaus jūros vandens gėrimo žmogus gali išprotėti ir greit mirti. Jūrininkai, kurie mirė nuo troškulio, darė klaidą, negerdami jūros vandens. Kelionėje Bombardas kiekvieną dieną išgerdavo pusę litro sausaus vandens ir dar papildydavo tą skysčių kiekį žebeklių sugautos žuvies išspaudom. Apsisaugoti nuo skorbuto ligos, vilkdamas vandens paviršium medžiagos gabalą, jis pasigaudavo mažųjų jūros organizmų, kurie duodavo kūnui vitaminų.

Audra sudraskė bures, apvertė laivelį, ir tai buvo baisiausias jo kelionės išgyvenimas. Po dviejų savaičių, audroje permirksį Bombardo kūną išbėrė skausmingi spuogai.

53-čią kelionės dieną susitiko prekybinį laivą. Laive Bombardas sužinojo, kad dar jam reikia plaukti 600 mylių. Esmė galvoti apie kelionės nutraukimą, nes iš tikrųjų eksperimentas jau buvo įvykdytas, bet, pasitipinęs maistu ir vandeniu, nutarė tęsti plaukimą savo mažuoju laiveliu.

Kūčių dieną jis atplaukė į Barbadosą, per 65 dienas atlikęs 2750 mylių kelionę. Buvo gyvas ir sveikas, tik 25 kilogramais lengvesnis.

— Kipro salos turkų lyderis Denktasas buvo nuvykęs į islamo konferenciją Maroke, norėdamas gauti pripažinimą neseniai paskelbusiai nepriklausomybę Šiaurės Kipro valstybei.

— Lotynų Amerikos kraštai pasirašė raštą, kuriuo prašoma Vakarų valstybės skubiai imtis priemonių palengvinti jų įsiskolinimą, kuris dabar jau pasiekė 310 milijonų dolerių.

— Šveicarų pianistas J. Milleris sakosi sumušęs pasaulio skambinimo rekordą. Išsėdėjęs prie pianino 13 val. 6 min. ir 15 sekundžių, jis išspildė 1 milijono gaidų koncertą.

— Ketvirtadienį aukso uncija kainavo \$366.

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

DR. ANTANO J. GUSENO RASTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai idomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraikio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietas viršelėlis \$4.00 Minkštas viršelėlis, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėti \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

Aleksas Ambrose, CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius, paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausia Chicago lietuvių istoriją (1869 — 1959 metai). 664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15. Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi DR. ANTANO RUKŠOS 619 puslapių, kietų viršelių knyga KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St. Chicago, IL 60608

REAL ESTATE

Kamatai, Zėmė — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE Kamatai, Zėmė — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIM DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAL

VISU RŪSIU DRAUDIMO AGENTŲ

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

5529 So. Kedzie Ave. — 778-2235

LAIKYKIMES MARQUETTE PARKE.

ČIA GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.

9 butų mūrinių. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinių su garažu. Pelningas pirkiny.

Didelis, gražiai įrengtas bungalow. Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX 2951 W. 63rd St. Tel: 436-7878

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės — kitur

FOR SALE LAKE FRONT PROP. DUPLEX — 2 bdrms. each, 3 rental units — 225 ft. lake frontage on Beautiful Bear Lake — Boats, furnishings, many extras. SHURNAS Box 101 Haugen, WI 54841 Phone: (715) 34-8316

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta ir teisėjo ALPHONSE WELLS peržiūrėta "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

B

Be sure to drown all fear.

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turto Chicago miesto leidimą. Dirbu ir umiesose, groll, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Telman Ave. Tel. 927-3559

DEMESIO

62-80 METU AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$126 pusmečiui automobilio liability draudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiamie ir talsome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Tolman Avenue Chicago, IL 60629 434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laisrodėliai ir brangenybės Pardavimas ir Taisymas 2646 West 69th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5788

M. ŠIMKUS

Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7439 Taip pat daromi vertimai, giminių švietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance

Good service/Good price F. Zapella, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Evergreen, Park, Ill. 60442 — 424-9654 State Farm Fire and Casualty Company Home Office, Bloomington, Illinois

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 6 val. popiet. Šeštadieniais pagal susitarimą. 6606 S. Kedzie Ave. Chicago, Ill. 60629 Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS